

PROGRAM

POLITIČKE STRANKE ZA SLOBODU PRAVDU I OPSTANAK

Politička stranka ZA SLOBODU PRAVDU I OPSTANAK je politička i demokratska organizacija, koja ima za cilj da unapredi život što većeg broja građana.

Kroz program koji ćemo sprovoditi definišemo načela kojih ćemo se pridržavati, kao i ciljeve kojima ćemo težiti kako bi od institucija stvorili koje služe i pružaju svojim građanima mirniji, bezbedniji i kvalitetniji život.

Zalažemo se za evropska, demokratska, građanska, ekonomski stabilna, država koja štiti slobode i prava svakog građanina, ostvarivanja načela parlamentarne demokratije, vladavine prava, ljudskih sloboda, socijalne pravde, privatne svojine kao osnovnog oblika svojine održivog i dinamičnog privrednog i ekonomskog razvoja, prava na posebnost različitost i individualnost bez obzira na nacionalnu, versku, zavičajnu ili bilo koju drugu pripadnost, seksualno opredeljenje, kao i imovinsko stanje, afirmacija ravnopravnosti polova, zaštite prava zajednica evropske orijentacije, decentralizacije i regionalnog razvoja, ostvarivanje suštinske autonomije lokalnih samouprava, garantovanja prava građana na zdravstvenu zaštitu, obrazovanje, socijalnu brigu, radna, porodična i druga prava, borba protiv svih oblika ekstremnog nacionalizma, rasizma, šovinizma, nacionalno motivisane mreže i nasilja, zaštita kulturne i prirodne baštine kao i životne okoline.

Politička stranka ZA SLOBODU PRAVDU I OPSTANAK će kroz konkretan program delati za svoje građane i njihove interese, sigurnost svakog građanina i na stvaranju stabilnog, sigurnog i razvijenog društva.

Mi stvaramo politiku koja poštuje svoj identitet kroz evropske principe, u kojoj porodica zauzima značajno mesto, koja stvara bolje uslove za obrazovanje i rad i time zadržava mlade, odgovorno i pažljivo kreira spoljnu politiku promovisajući mir i stabilnost, ne zapostavlja domaću privredu i posebnu pažnju posvećuju informacionoj tehnologiji, poljoprivredi i energetici.

Politička stranka ZA SLOBODU PRAVDU I OPSTANAK svoj program i delovanje temelji na principima demokratije, slobode, pravde, poštovanja ljudskih prava i dostojanstva svih građana bez obzira na njihove političke, verske, socijalne i druge razlike.

Posvećeni smo zaštiti i obezbeđivanju uslova za sprovođenje svakog od ovih principa:

- 1. REFORMA POLITIČKOG SISTEMA**
- 2. SUZBIJANJE KRIMINALA**
- 3. RAZVOJ PRIVREDE ZA BOLJI ŽIVOTNI STANDARD**
- 4. ENERGETSKA EFIKASNOST**
- 5. INOVACIJE POLJOPRIVREDE**
- 6. EVROPSKE VREDNOSTI KAO GARANT STABILNOSTI**
- 7. SOCIJALNA POLITIKA**
- 8. DOSTUPNOST ZDRAVSTVENE ZAŠTITE**
- 9. OBRAZOVANJE I NAUKA INVESTICIJA U BUDUĆNOST**

- 10. KULTURA KAO INDETITE**
- 11. BRIGA O DECI I MLADIMA**
- 12. GRAĐANSKE SLOBODE**

1.

REFORMA POLITIČKOG SISTEMA

- POLITIČKA ODGOVORNOST**
- POVEĆANA INKLUSIVNOST GRAĐANA U PROCESU DONOŠENJA ODLUKA**
- REFORMA JAVNE UPRAVE**
- LOKALNE SAMOUPRAVE**

POLITIČKA ODGOVORNOST

Politička stranka ZA SLOBODU PRAVDU I OPSTANAK će se zalagati za donošenje i sproveđenje zakona i propisa kojima će se tražiti odgovornost svih i takva vrsta odgovornosti građane štiti od bilo kakvog ponovnog izigravanja, zloupotreba javnih položaja i institucija u korist ličnih interesa, a ne interesa građana.

Naš cilj je donošenje posebnih zakona i propisa kojima će se utvrditi da li je došlo do povrede zakona i zloupotreba u svrhu protivpravnog i ilegalnog bogaćenja. Politička stranka ZA SLOBODU PRAVDU I OPSTANAK će insistirati na beskompromisnom rešavanju svih afera koje su se desile i privođenju pravdi svih učesnika, kao i aktera koji su sudelovali u zataškavanju tih afera. Sproveđenjem efikasnih istraga u svim ključnim oblastima poput pravosuđa, slobode izražavanja, borbe protiv korupcije i organizovanog kriminala i svim drugim oblastima od javnog značaja.

POVEĆANA INKLUSIVNOST GRAĐANA U PROCESU DONOŠENJA ODLUKA

Institucije moraju da rade nezavisno, da budu u službi svojih građana i da funkcionišu u okviru zakonskih regulativa.

POLITIČKA STRANKA ZA SLOBODU PRAVDU I OPSTANAK se zalaže za:

1. Rad institucija da budu isključivo u funkciji interesa građana, a ne političkih stranaka.
2. Učešće građana u političkom životu. Građanska aktivnost ne sme da se završi na izborima. Građanima želimo da omogućimo da kontinuirano i konstruktivno učestvuju u procesu donošenja odluka i propisa na lokalnom nivou, donošenja odluka o trošenju novca iz lokalnog budžeta i da im omogućimo učestvovanje u javnim raspravama kako bi se poboljšala obostrana komunikacija i razumevanje. Uz direktno učestvovanje građana u upravljanju zajednicom olakšava se veća otvorenost institucija, što je preduslov za jačanje demokratije.
3. Održavanje referendumu na kome bi građani mogli da odčučuju o najvažnijim životnim pitanjima.
4. Unapređenje transparentnosti procesa donošenja odluka, jer na taj način se povećava otvorenost rada rada institucija.

Jačanje upravnih kapaciteta na lokalnu, kroz ostvarenje prava i raspolaganja većim sredstvima, doprinosi stvaranju opšte klime za društvo jednakih šansi, ali ukazuje i na važnost racionalizacije, efikasnosti, strateškog planiranja i planskog utroška sredstava radi lakšeg ostvarenja interesa. U takvom ambijentu jača i potreba i sigurnost za osnivanje, razvoj i povezivanje malih i srednjih preduzeća.

Politička stranka ZA SLOBODU PRAVDU I OPSTANAK ima za cilj da modernizuje rad javne uprave kroz efikasniju digitalizaciju kako bi se postigla veća efikasnost u radu, a smanjila suvišna birokratija. Za realizaciju ovog procesa neophodno je ustanoviti posebno radno telo koje bi nadgledalo proces reforme, kako bi se vršila evaluacija rezultata.

Politička stranka ZA SLOBODU PRAVDU I OPSTANAK teži da svaka nevećinska zajednica, pogotovo srpska nevećinska zajednica, bude proporcionalno zaposlena u javnim institucijama i da postoji mogućnost pružanja usluge javnih institucija koristeći jezik i pismo nacionalnih zajednica radi poboljšanja efikasnosti javne uprave.

LOKALNE SAMOUPRAVE

Politička stranka ZA SLOBODU PRAVDU I OPSTANAK se zalaže za doslednu političku, administrativnu i fiskalnu decentralizaciju kroz punu primenu principa subsidiarnosti koji je osnova organizacije država koje imaju razvijene demokratije i napredne ekonomije.

Kako bi se to postiglo mora se izgraditi mehanizam decentralizacije kroz primenu principa subsidiarnosti. Dakle, sve što je racionalnije i primerenije rešavati lokalno, a ne treba rešavati centralno. Za to je potrebno:

- Uneprediti međuopštinsku saradnju i modele koji mogu obuhvatati više lokalnih zajednica radi boljeg iskorišćavanja postojećih resursa. Ovde je od značaja i povećanje saradnja kancelarija za lokalni ekonomski razvoj i drugih delova uprava.
- Institucionalno u skladu sa EU standardima urediti postojanje regiona, uz precizno određene nadležnosti i odgovornosti, definisanje njihovih izvora prihoda, a vodeći računa o ekonomskim i kulturnim potrebama i istorijskom nasleđu. Puna primena principa subsidiarnosti predstavlja istinsku decentralizaciju i dalju demokratizaciju društva kroz prenošenje i poveravanje nadležnosti, prava i dela javnih prihoda na jedinice lokalne samouprave što će doprineti približavanju vlasti građanima i njihovim potrebama.

2.

SUZBIJANJE KRIMINALA

Jedan od elementarnih postulata na kojima je osnovana politička stranka ZA SLOBODU PRAVDU I OPSTANAK i cilj kome smo u potpunosti predani je borba protiv kriminala. Politička stranka ZA SLOBODU PRAVDU I OPSTANAK usvojiće strategiju za iskorenjivanje kriminala u okviru koje ćemo se zalagati da sve kriminalne afere koje su zadesile poslednjih decenija budu pravno procesuirane i da svi učesnici odgovaraju.. Pravosuđe mora da bude samostalno u obavljanju svog rada. Tužilaštvo mora da bude nezavisno kako bi pravda bila jednaka za sve.

Predano ćemo raditi na razotkrivanju, procesuiranju i na kraju kažnjavanju svih koji su bili

počinili krivična dela ,kako bi bezbednost i poverenje institucije građana bila na prvom mestu .

3.

RAZVOJ PRIVREDE ZA BOLJI ŽIVOTNI STANDARD

Za slobodu,pravdu i opstanak je potreban ekonomski kurs koji podrazumeva mere za podsticanje investicija i privrednog rasta. Smanjenje siromaštva i otvaranje novih radnih mesta kroz povećanje proizvodnje i izvoza, direktne strane investicije i veća podrška domaćoj privredi osnova su ekonomске politike za koju se zalažemo. Politička stranka ZA SLOBODU PRAVDU I OPSTANAK početak ekonomskog razvoja vidi u stvaranju uslova za uređeno tržište.Radeći na uspostavljanju pravnog i institucionalnog okvira za sprovođenje ekonomске reforme, sprovodićemo naš razvojni program kroz uspostavljanje ekonomske pravde podrazumevajući ravnopravne uslove privređivanja i jačanje srednje klase.Ravnomerma razvojna politika je ključ uspeha političke stranke ZA SLOBODU PRAVDU I OPSTANAK i strategiju razvoja će se temeljiti na sledećim segmentima:

1. Razvoju IT sektora u kome politička stranka ZA SLOBODU PRAVDU I OPSTANAK vidi veliki potencijal. Poreskim olakšicama i subvencijama u oblasti informacionih tehnologija i programiranja podstaći ćemo IT firme da nastave i prošire svoje poslovanje,
2. Unapređenju pametnog razvoja poljoprivrede kroz subvencije. Plan političke stranke ZA SLOBODU PRAVDU I OPSTANAK je pomoć kroz subvencije koje će se isplaćivati na vreme i u iznosu koji će učiniti našeg poljoprivrednika konkurentnim. To mora biti naš prioritet, jer hrana je danas u svetu strateški resurs.
3. Ulaganju u ljudske resurse. Za društveni i ekonomski razvoj bitan je obim i korišćenje sledećih resursa: prirodna bogatstva, sredstva za proizvodnju, radna snaga, informacioni sistemi i korporativno preduzetništvo. Politička stranka ZA SLOBODU PRAVDU I OPSTANAK prepoznaće taj ljudski potencijal kao razvojnu šansu društva i pokretačku silu koja kroz pametno vođenu razvojnu politiku može da nas dovede do porasta životnog standarda.
4. Insistiranju na principu ravnomernog razvoja kao osnove održivog privrednog rasta. Strategija ravnomernog razvoja znači da vraćamo život i činimo da pristojan život postane pravilo, Politička stranka ZA SLOBODU PRAVDU I OPSTANAK se zalaže za osnivanje posebnog budžetskog Fonda za razvoj nerazvijenih lokalnih samopuprava preko koga će se uz sveobuhvatnu analizu i strategiju, ulagati u nerazvijene lokalne samouprave sa ciljem jednakih šansi za sve.
5. Smislenom ulaganju u infrastrukturu, jer je za razvoj privrede, privlačenje investicija i poboljšanje kvaliteta života građana neophodan je razvoj infrastrukture.
6. Razvijanje turizma kako bismo pospešili tu granu privrede ,uključujući inovacije koje će biti kreirane na osnovu subvencija.
7. Poreska reforma mora podrazumevati jasne poreske tretmane, ukidanje dvostrukih nameta, pojednostavljinje svih procedura, koje se na žalost preduzetnika umnožavaju svakim danom. Nastojaćemo da uvedemo progresivno oporezivanje dohotka kako bi postigli veći nivo socijalne ravnopravnosti. Taj model se primenjuje u većini razvijenih zemalja kao način za postizanje socijalne ravnopravnosti. Sistem podrazumeva da osobe sa višim prihodima plaćaju veće poreze. Ova mera ima za cilj smanjenje ekonomske nejednakosti kroz pravednu raspodelu poreza.

4.

ENERGETSKA EFIKASNOST

Energetska politika treba da bude u skladu sa modernim tendencijama razvoja energetike u Evropi, posebno u domenu povećanja energetske efikasnosti i procena budućih potreba za energijom. Razvoj mora da se gradi na principima održivog razvoja - usaglašenog i usklađenog ekonomskog razvoja sa politikom životne sredine, socijalnom i drugim politikama. Racionalno i pouzdano snabdevanje energijom postiće se dugoročnom strategijom razvoja energetskog sistema i održivom politikom razvoja rudarstva kao i geoloških istraživanja, kojom se maksimalno koriste svi raspoloživi energetski potencijali. Racionalnim korišćenjem svih opravdanih raspoloživih energetskih izvora sa naročitim osrvtom na nedostajuće energente, potrebno je izvršiti i promene u restrukturiranju nosilaca energetskog sistema, kao i uvođenje novih tehnologija. Potrošnjom ukupne energije treba upravljati i racionalno je koristiti, odnosno usmeravati konzumente na raspoložive vidove energije. Na osnovu jasno definisanih mera i instrumenata, kao i uvođenjem tržišne politike cena za pojedine vidove energije, uspostavićemo realnije nivoe međusobnih pariteta i obezbediti dalji razvoj energetskog sistema. Eksplotacija rudnog bogatstva i energetskih izvora ne sme da ima za posledicu ugrožavanje životne sredine i nekontrolisano iscrpljivanje domaćih energetskih resursa.

Planirane razvojne aktivnosti treba zasnivati na uvidu u celinu rezultata naučnih istraživanja u svim oblastima rudarstva i energetike, uključujući obnovljive i alternativne izvore energije. Istraživanja treba da idu pravcu maksimalnog održivog iskorišćenja energetskih resursa i razvoju tehnologija za eksplotaciju energetskih resursa. Potrebno je unaprediti organizaciju elektroprivrede, kako na nivou rukovođenja i održavanja, tako i na nivou razvoja elektroenergetskog sistema. U tom kontekstu, liberalizacija tržišta električne energije imaće odlučujući uticaj na promenu dosadašnje strukture elektroprivrede. Uspešna politika u energetici i rudarstvu može se voditi u uslovima slobodnog delovanja tržišta, uz intenzivno učešće privatnog sektora i давање kontrolisanih koncesija za eksplotaciju. Zalažemo se za aktivno učešće građana u planiranju i gradnji strateške regionalne energetske infrastrukture za transport nafta i gasa iz novih izvora snabdevanja. Smatramo da je potrebno ubrzati realizaciju projekta gasifikacije, kako bi se izgradnjom gasovoda i širenjem magistralnih, a naročito distributivnih gasnih mreža, obezbedila sigurnost i kvalitet snabdevanja građana i industrije.

Politička stranka ZA SLOBODU PRAVDU I OPSTANAK insistiraće na izgradnji strateških elektroenergetskih objekata, kao i na revitalizaciji postojećih hidro i termo kapaciteta.

Ključni prioriteti su reforme i smanjenje zagađenja zemljišta, površinskih i podzemnih voda i vazduha. U skladu s tim, sredstva i investicije potrebno je usmeriti na ugrožene lokacije i prioritetne oblasti, kao što je zagađenje vazduha iz energetskih postrojenja.

Radi prevazilaženja navedenih slabosti u sistemu zaštite životne sredine, u narednom periodu potrebno je realizovati sledeće prioritete:

1. unapređivati sistem kontrole kvaliteta životne sredine.
2. podsticati održivo korišćenje prirodnih resursa, racionalnu upotrebu energije i sirovina, istimulisati reciklažu otpada i korišćenje obnovljivih izvora energije
3. smanjiti zagađenje vazduha, zemljišta, površinskih i podzemnih voda
4. povećati proizvodnju energije iz prirodno obnovljivih izvora

Za postizanje strateških razvojnih ciljeva, evropskih integracija i sprovođenje reformi u narednom periodu, potrebno je: izgradnja, rekonstrukcija i modernizacija infrastrukture radi postizanja EU standarda u oblasti zaštite životne sredine.

5.

INOVACIJE POLjOPRIVREDE

- OTKUP POLjOPRIVREDNIH DOBARA I IZVOZ
- IZGRADNJA JAVNIH HLADNJACA I SKLADIŠNO-DISTRIBUTIVNIH CENTARA
- PODSTICANJE PRERAĐIVAČKE INDUSTRIJE
- EFIKASNE UPRAVE U SLUŽBI POLjOPRIVREDNIKA

OTKUP POLjOPRIVREDNIH DOBARA I IZVOZ

Nova strategija poljoprivrede podrazumevaće i zaokret prema profitabilnim poljoprivrednim kulturama. U izradu nove strategije poljoprivrede biće uključeni svi učesnici u agrobiznis kompleksu, od poljoprivrednika do naučne i stručne javnosti. Jednom uspostavljena strategija razvoja i delovanja u poljoprivredi obezbediće predvidivost, a za svaku njenu promenu biće potrebna javna rasprava. Zaokret u poljoprivredi podrazumeva i stvaranje sistema i realizaciju seta finansijskih, zakonodavnih i institucionalnih mera i aktivnosti koje se moraju odvijati sinhronizovano. Takođe treba podsticati obavezan otkup poljoprivrednih dobara koji imaju kvalitet nametnut od strane svetskog tržišta za taj poljoprivredni proizvodradi lakšeg izvoza i brendiranje datog poljoprivrednog proizvoda kako bi se obezbedio kvalitetan položaj na svetskom tržištu i povećao prihod poljoprivrednika. Podrazumeva prilagođavanje mera i podsticaja na mala porodična poljoprivredna gazdinstva koja predstavljaju stvarne nosioce proizvodnje hrane i očuvanja ruralnih sredina. Poljoprivreda ne sme da bude socijalna kategorija, poljoprivreda mora da postane biznis. Uz pravilno usmerene podsticaje, od svakog porodičnog gazdinstva stvorićemo malu porodičnu firmu. Uz predvidivost obezbeđenu kroz strategiju razvoja i konzistentnu agrarnu politiku trenutni broj stalno zaposlenih na malim porodičnim gazdinstvima u periodu primene strategije biće značajno uvećan.

IZGRADNJA JAVNIH HLADNJACA I SKLADIŠNO-DISTRIBUTIVNIH CENTARA

Politička stranka ZA SLOBODU PRAVDU I OPSTANAK će pokrenuti projekat izgradnje hladnjaka za skladištenje voća i povrća srpskih proizvođača i skladišno-distributivnih centara sa laboratorijama za praćenje kvaliteta, sortiranje i pakovanje. Time će proizvođači voća i povrća biti zaštićeni od potresa na tržištu i delovanja monopola, a za njih će se otvoriti i mogućnost plasmana poljoprivrednih proizvoda u trenutku kada oni dostižu najvišu cenu. Izgradnjom hladnjaka smanjićemo uvoz a povećati izvoz.

PODSTICANJE PRERAĐIVAČKE INDUSTRIJE

Podsticaćemo razvoj prerađivačke industrije kroz posebne podsticaje za preduzeća koja žele da ulažu u prerađivačke kapacitete i pospešiti javno-privatna partnerstva u ovoj oblasti sa najvećim svetskim kompanijama. Uspostavićemo sistem zaštite malih proizvođača i razbijanje monopola i kartela Razvojem prerađivačke industrije značajno ćemo povećati udeo finalnih proizvoda u plasmanu. Otkup finalnih proizvoda sa kvalitetom koji je nametnut od strane svetskog tržišta radi lakšeg plasmana na globalno tržište i povećanje profita preduzeća koji se bave prehrambrenom industrijom.

EFIKASNE UPRAVE U SLUŽBI POLJOPRIVREDNIKA

Politička stranka ZA SLOBODU PRAVDU I OPSTANAK će pokrenuti poseban program proširenja i reforme savetodavnih službi koje će imati zadatak da budu podrška poljoprivrednim gazdinstvima kako u proizvodnji, tako i u procesu konkurisanja za domaće mere, projekte iz pretprištupnih fondova i unapređenje kvaliteta proizvoda. Primenom ovih mera poljoprivreda će zaista postati jedna od strateških grana privrede. Poljoprivredna gazdinstva biće transformisana u male porodične firme zbog kojih će mladi ostajati na selu, a poljoprivrednici će moći da žive od svog rada. Strateški vođena, jaka poljoprivreda garant je jake ekonomije i privrednog rasta.

Uprave u službi poljoprivrednika će imati nadležnost kako u savetovanju tako i u realizaciji brendiranja poljoprivrednih proizvoda i u organizovanju grupacija koje bi kasnije stvarale brend određenih poljoprivrednih proizvoda. Takođe uprava bi se bavila analizom zemljišta kako bi dobili informacije koji je proizvod najefikasniji, što se tiče kvantitete i kvaliteta, na analiziranom zemljištu. Upravu bi činili strušnjaci u poljoprivredi koji bi svojim radom podigli poljoprivrednu na nivo koje svetsko tržište zahteva, dok bi se konstatno obavljala edukacija poljoprivrednika. U upravi bi postojao sektor samo za prikupljanje informacije i inovacija za pospešivanje poljoprivrede koji bi edukacijom prenosili svoja saznanja poljoprivednicama i na taj način jačali efikasnot poljoprivredne zajednice i povećali prihode u poljoprivredi.

6.

EVROPSKE VREDNOSTI KAO GARANT STABILNOSTI

Evropska unija je za političku stranku ZA SLOBODU PRAVDU I OPSTANAK jedan vrednosni sistem ka kome je težio oduvek. Cilj je da uredimo društvo u skladu sa evropskim vrednostima kako bismo ubrzali naš napredak kao društvo.

Politička stranka ZA SLOBODU PRAVDU I OPSTANAK se zalaže za državotvornu i odgovornu spoljnu politiku zasnovanu na ideji o poštovanju interesa. Prvi i najvažniji interes je interes srpskog naroda a drugi je poštovanje zajedničkog interesa evropske zajednice naroda organizovanih u Evropskoj Uniji, kao dela strateškog procesa evropskih integracija EU. Ova dva interesa predstavljaju dva stuba spoljne i bezbednosne politike koju će sprovoditi politička stranka ZA SLOBODU PRAVDU I OPSTANAK i vezana su i za politička i za bezbednosna pitanja..

7.

SOCIJALNA POLITIKA

Kao socijalno odgovorna stranka moramo se boriti kako protiv uzroka, tako i protiv posledica siromaštva. Moramo dati onima koji mogu da rade, više šansi da dođu do prihoda. A onima koji ne mogu, moramo da pomognemo da imaju makar dovoljno hrane, odeće i odgovarajući smeštaj, onaj minimum dostojanstvenog života. Socijalna pravednost, humanost i solidarnost moraju biti osnova pažljivo kreirane socijalne politike.

Cilj političke stranke ZA SLOBODU PRAVDU I OPSTANAK je da sistemskim promenama postavimo nivo socijalne odgovornosti koja se brine o svim, a posebno najugroženijim slojevima

društva kroz:

1. Zbrinjavanje najugroženijih grupa stanovništva, a među njima su beskućnici, osobe sa invaliditetom, izbeglice, samohrani roditelji i deca bez roditeljskog staranja
2. Izradu detaljne analize o stanju u društvu kroz registar podataka u vidu Socijalne karte. Kako bi se pripremile mere realizacije odgovorne socijalne politike, neophodno je otpočeti sa ponovnim prikupljanjem i analizom podataka o zatečenom stanju. Socijalna karta kao izvor činjenica koje se koriste pri postupku odlučivanja o pravima lica iz registra mora da bude transparentna, kao i algoritam po kom ona funkcioniše..
3. Unapređenje radničkih prava i prava na socijalnu zaštitu, jer ta prava su među najugroženijim pravima građana.
4. Poboljšanu brigu o starijim licima i unapređenje kvaliteta života starijih i nemoćnih osoba kroz programe kućne nege i gerontodomaćica. Kroz odgovornu socijalnu politiku prema penzionerima moraju se obezbediti uslovi za dostojanstven život starih. U tom cilju neophodno je obezbediti i poštovanje nepovredivosti stečenih prava penzionera i obezbediti održivo finansiranje kroz reformu penzijsko invalidskog fonda.
5. Jačanje socijalne inkluzije, integracije i socijalne kohezije marginalizovanih grupa stanovništva kako bi se smanjila neravnopravnost i diskriminacija.
6. Racionalizaciju socijalnih davanja. politička stranka ZA SLOBODU PRAVDU I OPSTANAK vodiće oštru borbu za socijalnu sigurnost i pravo na socijalne usluge, jer smatramo da sve ugrožene kategorije društva imaju ista prava na pomoć.
7. Davanje većih ovlašćenja socijalnim centrima na lokalnom nivou kako bi se postigla veća efektivnost njihovog rada.
8. Aktivnu brigu o porodici kao osnovnom elementu društva i unapređenju kvaliteta života svake porodice.
9. Rad na osamostaljivanju osoba sa invaliditetom kroz kvalifikaciju, stvaranje uslova za njihovo školovanje i punu podršku za izlazak iz socijalne izolacije.
10. Poboljšanje saradnje sa svim ustanovama socijalne zaštite poput udruženja, centara za socijalni rad, savetovališta i nevladine organizacije kako bi se unapredio kvalitet života osobama sa smetnjama u razvoju i kako bi im se obezbedila sigurna budućnost.

Politička stranka ZA SLOBODU PRAVDU I OPSTANAK je odlučna u borbi protiv diskriminacije, zlostavljanja, ekonomске nepravde i orijentisan je ka pružanju podrške svim ugroženim kategorijama našeg društva pri rešavanju izazova kroz koje prolaze. Čvrsto verujemo da u svakom pojedincu bez obzira kojoj socijalnoj grupi pripada ima potencijala za razvoj i promenu i da prema svakom ljudskom biću moramo da se odnosimo bez predrasuda.

8.

DOSTUPNOST ZDRAVSTVENE ZAŠTITE

Politička stranka ZA SLOBODU PRAVDU I OPSTANAK se zalaže za mere zdravstvene politike koje će zdravstveni sistem staviti u funkciju građana, modernizovati ga i promeniti način finansiranja kako bi građani odmah osetili boljšetak.

Koraci koje politička stranka ZA SLOBODU PRAVDU I OPSTANAK predlaže u cilju uspostavljanja normalnog funkcionisanja zdravstvenog sistema su sledeći:

1. Reforma kadrovske politike u okviru zdravstvenog sistema obuhvatala bi sledeće segmente:
  - omogućiti realne zarade zdravstvenim radnicima i izjednačiti ih sa platama zemalja

Evropske Unije i regionalne. Na taj način će se smanjiti odliv lekara.

- vršiti kontinuiranu edukaciju lekara i bolničkog osoblja..
  - produžavanje lekarske licence odrediti po ugledu na zemlje Evropske Unije.
  - revidirati sistematizaciju radnih mesta koja podrazumeva tačno određen broj lekara i osoblja za pojedine oblasti rada i organizacione jedinice.
  - radno vreme mora biti isto i za sve zdravstvene ustanove, što podrazumeva četrdeset sati rada nedeljno.
2. Razviti preventivne programe zaštite i obavezne sistematske preglede za stanovništvo.
  3. Akreditovati sve zdravstvene ustanove u najkraćem roku, a neakreditovanim ustanovama onemogućiti dalje obavljanje posla i pružanje zdravstvenih usluga
  4. Obaveza da svako mesto ima zdravstvenu ustanova nezavisno od broja stanovnika kako bi lečenje u hitnijim slučajevima bilo efikasnije,a dostupnost zdravstvene zaštite poboljšana.

Cilj političke stranke ZA SLOBODU PRAVDU I OPSTANAK u sprovodenju ovih mera je da se iskoriste mogućnosti zdravstvenog sistema radi što efikasnijeg lečenja stanovništva, a takođe i sprovodenja prevencije nastanka raznih oboljenja.

9.

OBRAZOVANJE I NAUKA INVESTICIJA U BUDUĆNOST

- REFORMA OBRAZOVNOG SISTEMA
- NAUKA

REFORMA OBRAZOVNOG SISTEMA

Reformu treba započeti temeljnom analizom i uspostavljanjem sistema vrednosti, koji bi nas, od zemlje sa jeftinom i prostom radnom snagom, doveo u elitni krug zemalja inovatora i kreatora. Zato bi našu decu, po uzoru na razvijene zemlje Europe i Japan, od malena pa do jedanaeste godine trebalo učiti životu i praktičnim znanjima kroz igru, kako bi bili sposobni za život u svetu koji se konstantno menja, a ne za puko dobijanje ocena.

Cilj političke stranke ZA SLOBODU PRAVDU I OPSTANAK je da se izvrši detaljna i sistematična reforma obrazovnog sistema po sledećim koracima:

1. Kvalitetan nastavni sadržaj. Sadržaj ključnih predmeta treba da bude definisan od strane najstručnijih ljudi i na osnovu njihovog mišljenja.
2. Besplatni udžbenici moraju biti garant za osnovno i srednje obrazovanje.
3. Modernizacija obrazovnog sistema i uvodenje novih tehnologija i metoda rada u obrazovne ustanove kako bi obrazovni sistem zadovoljio potrebe društva koje ide u korak sa svetskim trendovima.
4. Univerzalan sistem je neophodan kako obrazovanje dece ne bi bilo prepusteno samoinicijativi i proizvoljnom nahođenju institucija ili pojedinaca.
5. Reformu kadrovske politike koja mora da obezbedi razvoj i unapređenje kvaliteta visokog obrazovanja.
6. Obrazovanje za pripadnike nacionalnih zajednica da se vrši na svom matičnom jeziku i pismu
7. Deca sa invaliditetom da imaju besplatne boravke u okviru obrazovanja i da im obrazivanje bude prilagođeno kako njihova inkluzija u društvo bila lakša
8. Obezbeđen besplatan prevoz dece za predškolsko,osnovno i srednje obrazovanje

Na osnovu svega iznetog, jasno je da je potreban nov sistem obrazovanja koji će biti utemeljen, na svetskim vrednostima pripremajući građane za sve izazove koje ubrzani razvoj u svetu donosi.

NAUKA

U okviru razvoja nauke neophodno je poboljšati saradnju sa privredom i podsticati učešće na zajedničkim razvojnim projektima koji za cilj imaju rešavanje tekućih problema društva, ali i razvoj novih proizvoda i usluga. Kako bi se unapredio kvalitet istraživanja, podržao inovativni razvoj i omogućila međunarodno konkurentna naučna zajednica, politička stranka ZA SLOBODU PRAVDU I OPSTANAK će se zalagati za:

1. Veću finansijsku podršku istraživanja.
2. Sveobuhvatnu Strategiju za naučno istraživanje i razvoj nauke, kroz koju ćemo postaviti prioritete i ciljeve za naučni razvoj.
3. Bolju saradnju sa međunarodnim institucijama, univerzitetima i istraživačkim centrima kako bi se omogućila razmena znanja i resursa.
4. Modernizaciju istraživačkih laboratorija, biblioteka i drugih naučnih resursa.
5. Unapređenje obrazovanja, mentorstvo i podrška mladim istraživačima kroz razvoj programa mentorstva i stipendija za mlade naučnike.

10.

KULTURA KAO IDENTITET

Aktivno se zalažemo za očuvanje i zaštitu srpske kulture i kulture svih nevećinskih zajednica. Podsticaćemo multikulturalnost, kroz zaštitu i osnaživanje kulturnih specifičnosti svih nevećinskih zajednica kao što ćemo afirmisati interkulturalnost kao način prožimanja različitih kultura. Bogatstvo u kulturološkom smislu leži upravo u nesvodivosti i originalnosti različitih kultura koje se međusobno dopunjaju i obogaćuju. Smatramo da je kultura stub naših stvaralačkih, umetničkih i duhovnih načela i zato će politička stranka ZA SLOBODU PRAVDU I OPSTANAK revitalizovati i obnoviti kulturu putem sledećih planskih tačaka:

1. Aktivno ćemo podizati svest građana o značaju kulture i značaju njenih vrednosti kroz pospešivanje umetničkog stvaralaštva.
2. Učinićemo kulturne sadržaje dostupnijim za građane kroz saradnju sa umetničkim društvima.
3. Štitićemo cirilicu kao naše službeno pismo.
4. Podsticaćemo aktivnu kulturnu saradnju na međunarodnom nivou.
5. Pružaćemo snažnu podršku lokalnim kulturnim institucijama i obezbedićemo veću mobilnost institucija

Politička stranka ZA SLOBODU PRAVDU I OPSTANAK pridodaje poseban značaj očuvanju mogućnosti korišćenja srpskog jezika u javnom životu. Energično će se suprostaviti svim onim idejama, merama i praksi koji su usmerene na potiskivanje srpskog jezika iz javnog života, svesno se borimo protiv toga da naš jezik i pismo živi samo između četiri zida, u krugu porodice i prijatelja ili na pijaci, jer je osuđen na propast taj jezik koji je neophodan za službeno i javno komuniciranje.

Crkve i verske zajednice su duhovni organizmi u kojima se sabiraju duhovna, istorijska i kulturna iskustva,zalažemo se da se omogući ispoljavanje i kulturne energije po principu slobode izbora građana.Protiv smo političkog instrumentalizovanja ,kao i što smo protiv da verske zajednice instrumentalizuju verska uverenja u dnevnopolitička pitanja,jer vera predstavlja deo kulture identiteta ,a ne dnevnopolitičko pitanje.

Cilj političke stranke ZA SLOBODU PRAVDU I OPSTANAK je zaštita, očuvanje i promovisanje ukupnog kulturnog i umetničkog stvaralaštva.

11.

BRIGA O DECI I MLADIMA

- BRIGA O DECI
- OMLADINA
- SPORT

BRIGA O DECI

Početak i kraj svake politike mora da bude ono što joj daje nov život. Privredni razvoj, poštovanje u svetu, bolje škole, putevi, pruge, bolnice, ne znače ništa ako nemamo kome da ih ostavimo u nasleđe.Mlade žene su izložene ozbiljnim pritiscima, koji ih prisiljavaju da na neodređeno vreme odlože svoje ostvarenje kao majki. Politička stranka ZA SLOBODU PRAVDU I OPSTANAK formulisaće politiku unapređenom brigom o porodici,treba uvrstiti osnivanje Fonda za razvoj porodice iz koga bi se, uz obezbeđenu transparentnost, kontrolu i jasne kriterijume podele sredstava, između ostalog, pružala podrška roditeljima sa troje i više dece, samohranim i roditeljima dece sa invaliditetom. U ove mere treba uvesti i posebne pogodnosti za stambene kredite za mlade porodice sa decom, 100% nadoknadu za porodiljsko bolovanje, sveobuhvatnu zdravstvenu zaštitu majke i dece, ali i fleksibilno radno vreme za majke sa decom.

OMLADINA

Mladi su najvažniji resurs društva, jer je ljudski kapital ključni faktor podsticaja održivog i inkluzivnog ekonomskog rasta,a u skladu sa standardima EU i Evropskom strategijom za mlade 2019/2027 treba omogućiti mladima, da kroje vlastitu sudbinu, podržavaju svoj lični razvoj i postanu otporni na sve negativne društvene krize i uticaje.. Politička stranka ZA SLOBODU PRAVDU I OPSTANAK aktivno će raditi na ostvarenju sledećih ciljeva, kako bi život mladih imao perspektivu:

1. Kreiraćemo program stručnih praksi sa obaveznim mentorstvom od strane preduzetnika koji su raspoloženi da organizuju i sprovode stručne prakse.
2. Pružićemo posebnu podršku mladima na selu koji bi trebalo da prođu kroz informisanje, dodatne obuke i stručne prakse sa mentorstvom na putu do zaposlenja ili samozaposlenja.
3. Kreiraćemo poseban paket podrške i stimulacije za zapošljavanje mladih žena na selu. Kada su žene na selu zaposlene opstaje i porodica, žene imaju svoj dohodak, porodica je stabilna. Tada će i demografski trendovi biti mnogo povoljniji.
4. Kreiraćemo poseban paket podrške za žene u biznisu kroz promenu čitavog niza propisa, jer ne smeju da postoje nepogodnosti sa kojima se danas preduzetnice suočavaju ukoliko žele da radaju.

5. Omogućimo mladima dobijanje većih iznosa podsticajnih sredstava za početak biznisa.
6. Stimulisamo mlađe u ruralnim lokalnim zajednicama da rade u sektorima koji mogu biti održivi kao što su proizvodnja hrane i turizam.

Kao poseban kvalitet treba sagledati i stav mlađih da pozitvno gledaju na proces evropskih integracija i da mlađi očekuju korist od procesa EU integracija i u pogledu obrazovanja i u pogledu zapošljavanja. Zato treba menjati i obrazovni sistem u skladu sa EU standardima, ali i iskoristiti i proces harmonizacije sa EU. Mlađi moraju imati uslove i podršku za razvijanje omladinskog preduzetništva kroz realizaciju različitih programa i time im pomoći da sebi stvore egzistenciju, jer nam je toneophodno ukoliko želimo u budućnosti da obezbedimo slobodu, pravdu i opstanak mlađih.

SPORT

Svestran i zdrav fizički razvoj dece i omladine jedan od suštinskih ciljeva. Zbog toga se prvenstveno zalažemo za razvoj sporta u školama i predškolskim ustanovama, za širenje mreže amaterskog sporta, unapređenje sportskih klubova i objekata, kao i za zaštitu prava i materijalnog položaja sportista. Sredstvima iz budžeta finansiraće se masovna fizička kultura i vrhunski sport. Donacije privatnih lica uživaće poreske olakšice. Sport u našim školama mora dobiti veći značaj, broj časova izabranog sporta treba povećati i razviti sistem sportskih takmičenja. Zalažemo se za uvođenje sportskih odelenja u kojima bi raspored časova i nastavni plan i program bili prilagođeni sportskim aktivnostima učenika koji bi imali besplatne treninge. Deo prihoda uložen u sport treba smanjeno oporezovati i to srazmerno društvenom značaju sporta u koji se ulaže.

12.

GRAĐANSKE SLOBODE

Politička stranka ZA SLOBODU PRAVDU I OPSTANAK se zalaže za obezbeđivanje i zaštitu građanskih sloboda i prava građana nezavisno od njihove nacionalne, verske, socijalne ili političke pripadnosti. Uz već postavljene zakonske i druge okvire, aktivno ćemo raditi na razvijanju društva zasnovanog na demokratiji, privatnoj svojini i socijalno tržišnoj privredi.

Politička stranka ZA SLOBODU PRAVDU I OPSTANAK insistira na osiguranju građanskih sloboda svake individue kroz pravni sistem u kome su svi izjednačeni pred zakonom.

Politička stranka ZA SLOBODU PRAVDU I OPSTANAK će svojim programom uvek težiti ka ovim vrednostima:

LJUDSKO DOSTOJANSTVO znači da svakom pojedinцу, bez obzira na rasu, veru, pol, političko ili bilo koje drugo opredeljenje pripadaju ista prava, slobode i odgovornosti, kao i čast i poštovanje.

JEDNAKOST SVIH. Pravo na život i slobodu znači i pravo na jednakost svih građana, bez obzira na pol, naciju, veru ili rasu.

PRAVEDNOST znači da je svaki pojedinac jednak pred zakonom i da ima jednake početne mogućnosti za razvoj.

OPSTANAK srpske nacionalne zajednice znači da svaka pojedinac ima pravo da sačuva i promoviše srpsku kulutru, cirilicu i srpski jezik, kao i ostala jezike i pisma nevećinskih zajednica.